

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
 Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.
 Hivatalos hirdetmények 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fil.

Gróf Andrassy Gyula, — és a néppárti képviselők!

Kötelességünknek érezzük, e lapok igen t. olvasó közönségével, és ez uton vármegyénk közvéleményével megismertetni mindazon részleteket, melyek Budapesten a megyei tisztújítást megelőzték.

Előre bocsátjuk, hogy adatainkat teljesen hiteles és megbízható forrásból merítettük, s azoknak igaz voltahoz a legcsekélyebb szó sem férhet.

A nyitramegyei néppárti képviselők, — s velök volt Mérey Lajos függetlenségi-48-as képviselő is — gróf Zichy Aladár miniszter urnak, mint a néppárt vezérének, Rakovszky István, Molnár János és Ernst Sándor képviselőknek jelenlétében, 1907. évi november 26-án előadták gróf Andrassy Gyula belügyminiszternek és gróf Hadik János államtitkárnak, úgy a bizottmányi tagok választásánál a néppárt sérelmére történeteket, mint a tisztújításra vonatkozó kívánalmaikat.

Gróf Andrassy még az nap hallgatta meg Markhot Gyula megjegyzéseit, és november 28-án Bpestre rendelte az az alispánt Turchányi Ödönt.

Milyen volt a fogadtatás, kitünik abból, hogy Turchányi 29-én este visszajött, és már 30-án reggel önmaga hirdette nem-

csak a maga lemondását, s illetőleg nyugdíjba menetelét, hanem a főispánét is.

Gróf Andrassy Gyula, november 26-án a fentnevezettek előtt kijelentette, hogy ő a bizottmányi tagok választásánál fölmerült dolgokért a főispánt el nem ejtheti, a többi előadottak politikai fontosságát azonban elismeri, és behatódó figyelemre fogja méltatni.

December 9-én a belügyminiszter saját budai palotájába hívta meg a nyitramegyei — nem alkotmánypárti képviselőket, valamint gróf Zichy Aladár, Rakovszky István és Molnár János urakat, s velök két órán át tanácskozott a nyitramegyei állapotokról és a tisztújításról.

Rakovszky Béla orsz. képviselő ekkor fölolvasta azon adatokat, a melyeket a főispán ellen Nyitrán személyesen szerzett be, s azokat gróf Andrassynak felhívása folytán írásban is átadta.

Gróf Andrassy azok hallatára azonnal kijelentette ott mindnyájok előtt, hogy ha a felolvasott adatok közül akár csak egynek is a valóságáról, — saját benső hite szerint — meg lesz győződve, akkor a főispánt elbocsátja!

Rakovszky Bélának előadása után a képviselők előterjesztették az ő kívánalmaikat, s ezekről jegyzéket is adtak át gróf Andrassynak.

Ezen kívánalmak között első helyen állott azon kérelem, hogy a békés megállapodás létrejöttét megkönyebbitendő, hosszabbítsa meg a főispán a pályázati határidőt december 24-éig, és akkor a 19-iki tisztújítás megtartható nem lévén, ez is 30-ára halasztassék.

Gróf Andrassy Gyula ezen kérelmet nagyon méltányosnak találta és támogatni ígérte.

A kívánalmak között jelentékenyen lett hangsúlyozva, a koalíciós pártoknak a választmányokban való részeseése. Az állandó választmány 60 tagja közül a megyei néppárt számára 30, a függetlenségi párt számára 6 hely igényeltetett. A központi választmány 40 tagja közül a két párt 20 helyet követelt. A közigazgatási bizottság 10 választott tagja közül 5 tagot. Stb.

Kivánták azt is, hogy Turchányi Ödön menjen nyugdíjba, Steiner Gyula és Langhammer Vince között pedig engedtessek szabad voksolás az alispáni állásra, s a melyik megbukik, az legyen a főjegyző.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter még az nap estefelé fogadta Markhot Gyulát, és este megtelefonozta a néppárti körbe, hogy a főispán másnap — kedden 10-én — reggel szintén Nyitrára utazik,

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Szilveszter-esti levelek.

— Irta: **dr. Zsedényi Emil.** —

Révfalussy Márton házában nagy társaság van együtt. Öreges és fiatalok a legkedélyesebben mulatnak, Silveszter-estét ünnepelnek.

Vacsora után, a mint előre mászik a szekerényes álló óra mutatója, mely a nagy terem falának egyik fülkéjében végzi egyhangú körútját, emelkedik a társaság hangulata, cigány népség jön a terembe, meghúzódik az ajtó mindket szárnya mellett s felharsan a mulatság zajának érzésselzője, a kedvderítő, csapongó zene.

A házi úr, Révfalussy Márton özvegy ember. Felesége korán halt el két kis árvát hagyva hátra, az öt éves Elemert és a három éves Adrient.

A szegény asszonyt a bú ölte meg. Nagy vagyont hozott férje házába, az ezüstneműt és a drága porcellán edényeket hatalmas ládákban szállították Révfaluba, a hol az emberek nem győztek csodálkozni az új úrnő, Pataky Etelka kelenyének gazdagságán.

Sásréthen pedig, a honnét Márton úri a menyasszonyát hozta, 800 holdas szép birtokot

vallott tulajdonának a fiatal asszony, Pataky Flóris, volt vármegyey alispán egyetlen leánya, a kit miódkét szülőjének elhunytá után gyámja Lekéry Mátyás nagy gonddal neveltetett.

Mikor viruló hajadonna növekedett fel a gyámleány, Lekéry uram férjét keresett neki, gazdagot, előkelőt és szépet. Talált is ilyen Révfalussy Márton személyében, a ki kövér 400 holdon gazdálkodott, jogvézsett ember, igen csinos férfi és előkelő gavallér volt.

Bármily körültekintő ember volt a leány gyámja, azt nem vette észre, hogy Révfalussy egy rettenetes szenvedély felé hajlik, mely ha rabjává teszi az embert, könyörtelenül úzi őt a romlás és a züllés örvénye felé.

Révfalussy kártyás volt, de legény korában még eléggé fekezte szenvedélyét, kisebb összegekbe játszva, hol vesztett, hol nyert, s bár némi adósságot is csinált, az még nem ingatta meg anyagi helyzetének szilárdaságát, sőt a gazdagon való nőülés révén biztosan remélni lehetett, hogy hamarabb rendbe jön és tiszta lesz a révfalusi birtok.

Lekéry is így vélekedett, s miután azon néhány hónap alatt, a míg a fiatal ember Pataky Etelkának udvarolt, alaposan a lelkére beszélt s gyámleányát is csak akkor ígérte oda, midőn Rév-

falussy ünnepélyesen megfogadta, hogy felhagy a kártyázással, a lelkiismeretes gyámtya aggodalom nélkül adta férjhez gyámleányát.

A hozományhoz igen tekintélyes készpénz is tartozott, abból Révfalussy adósságait törlesztettek. Tiszta volt ilykép a vőlegény családi birtoka, mely csak úgy ontotta a bő termést, s érintetlen volt a menyasszony tekintélyes családi vagyona, úgy hogy az új párral egyszersmind a jómód is beköltözött a révfalusi kuriába.

Az első évben minden jó rendben ment. Lekéry szigorúan felügyelt a fiatal férjre, a kit sok rossztól visszatartott. A jó gyámtya azonban nem sokára meghalt, s akkor Révfalussy, a ki már egy gyermeknek az alig két hónapos Elemérnek az atyja volt, féktelen szilajsággal kezdte élvezni az életet. Hogy kielégítse lappangó szenvedélyét, a kártyázást, felkereste a legkétésebb hírű tivornya-tanyákat, a hova elkísérték őt ifjúkori cimborái.

Hirhedt alakokkal, a kiknek egy árva fillérük sem volt, ült le a kártyaasztalhoz, az első tétre a pénzt ő maga kölcsönözte nekik, s ezek hamis játékkal néhány óra alatt százakat nyertek el a könnyelmű embertől.

A két birtok egy ideig még csak győzte kielégíteni a drága kedvtelést, de mikor Révfalussy

próbáljanak az ugyanakkor Nyitrára az ellenzéki értekezletre utazó képviselők vele megállapodásra jutni.

Azon kérdésre, mi történik, ha megállapodás nem jön létre, azt felelte gróf Andrassy a telefonon, 9-én este, hogy *akkor a tisztújítás el lesz halasztva!* Rakovszky Istvánnak azon további kérdésére, hogy *biztosan számíthatnak-e az elhalasztásra*, gróf Andrassy Gyula belügyminister azt válaszolta, hogy az elhalasztást *személyével garantirozza!*

Ugyancsak az elhalasztást megígérte gróf Andrassy Gyula belügyminister Rakovszky Béla és Ajtics-Horváth Dezső orsz. képviselőknek december 17-én Budán személyesen, és gróf Hadik János a főispánnak ilyen értelemben telefonozott (vagy táviratozott) is! (Úgy Andrassy, mint Hadik lojálisan állták szavukat. Szerk.)

Az orsz. képviselők dec. 12—17-ig sokszor tanácskoztak részint az alkotmánypárti 4 képviselővel és Markhot Gyulával, részint Hadik államtitkárral.

Markhot Gyula főispán az ellenzékiektől mindenben garanciákat követelt, de önmaga egyáltalán semmit sem akart garantirozni! Az állandó választmányba az ellenzéknek összesen 15, a központiba összesen 10 helyet volt hajlandó átengedni, de itt is hivatkozott arra, hogy cédulákkal történvén a szavazás, ő semmit sem garantirozhat.

Az ellenzék 8 főszoligabirónak meghagyását, Kollányi Gyula, Dr. Csenkey Elemér, Markovics Alajos szolgabirónak főbirákká előléptetését hozta javaslatba, és belenyugodott a főispán azon kijelentésébe is, hogy Dr. Klobusiczky Károly főügyészre választatván, Dr. Csenkey Elemér legyen az árvásügyész. Az ellenzék követelte, hogy Abaffy Adolf *semmi esetre* se legyen főbíró Privigyén!

Az alkotmánypárti képviselők között legbékélekenyebb volt, s a békés megállapodás érdekében legtöbbet fáradozott

játék szenvedélye az örületig fokozódott; mikor egy-egy átkartyazott éjszaka után 3—4000 forintos váltóadósságot kellett csinálni, hogy kiegyenlíthesse becsületbeli tartozásait, megsúlyosodott előbb a révfalusi, azután a sárréthi birtok teherlapja.

Ifjú neje, a ki rajongásig szerette férjét, hiába könyörgött, rimánkodott a tévútra tért embernek. Ez szép szóval hitegette az asszonyt, de csak tovább folytatta vezetés mulatozásait. Elusztott már a sok szép ékszer is, az asszony keletgyejenek egykori díszei, elpocsekoltatott a tömerdek ezüstnemű, melyet hajdan Patakyék házában három nemzedék gyűjtögetett össze.

Pataky Etelka nem bírt a férjével. Láta, hogy pusztul a vagyon, de nem volt képes gátat vetni a romboló árnak. A második gyermeknek, Adriennek a születése megviselte a gyenge szervezetű asszonyt, a kit azután a folytonos aggódás és bankkódás ijesztő gyorsan emésztett meg.

Ez a csapás kissé észre térítette Révfalussyt, a ki ha összeszedi magát s iparkodást, szorgalmat fejt ki a gazdaság vezetésében, vagyonának egy tekintélyes részét még megmenthette volna. De nehéz legyőzni egy meggyökeresedett s anyyniszor lángra lobbantott szenvedélyt. Révfalussy

Emődý József, legintransigensebb volt Markhot Aladár, a ki a békés megállapodás megakadályozásában bokros érdemeket szerzett. (Ezt ad notam vesszük. Szerk.) Ezért volt neki olyan személyes összekocanása Rakovszky Bélával, melyben nem Rakovszky Béla fújta meg a takarodót!

Gróf Hadik államtitkárnak kívánságára Ajtics Horváth Dezső, Jánoky-Madocsányi Gyula és Bresztyenszky Kálmán orsz. képviselők december 18-án reggel Nyitrára jöttek és itt a főispánnal újra békés megállapodásra jönni törekedtek, de eredménytelenül. Ennek a következménye lett Markhot menesztése.

A pártszövetségi képviselők akciójának ezen végső eredményétől, a vármegyei közélet újjászületését várjuk.

A főispáni szék. Lapunk mult számában jól beavatott helyről vett értesítés alapján megírtuk, hogy a nyitrai kerület országgyűlési képviselőjének, Mérey Lajosnak Nyitramegye főispánjává való kinevezése az illetékes tényezőknél a legkomolyabb mérlegelés tárgyát képezi. A mult héten kapott újabb tudósítások megerősítik ezen hírtünkét. Értesültünk egyúttal arról is, hogy bizonyos körök nagy erőfeszítéseket tesznek abban az irányban, hogy az új főispán kinevezésénél a nyitramegyei pártszövetségi képviselők mellőztesenek, s alkotmánypárti ember állíttassék a vármegye élére. Ennek a lehetetlenségét azonban a legilletékesebb helyen is belátják, mert a nyitramegyei alkotmánypártban erre alkalmas ember nem található, idegennek a kinevezése pedig a vármegye jelenlegi viszonyai között nem lenne célszerű, sőt könnyen újabb bonyodalmakra vezetne. Forrásunk azt is említi, hogy minden más törekvésű akció ellenére Mérey kinevezésének csak két akadály van. Az egyik az ő vonakodása, melynek bizalmas parlamenti körben kifejezést adott; a másik pedig a függetlenségi párt egy nagyon tekintélyes részének az állásfoglalása aziránt, hogy Mérey a parlamenti tevékenység mezejéről el ne vonassék. — A magunk részéről forrásunk ezen közleményéhez csak azt adjuk hozzá, hogy ha a kormány békés állapotokat akar a vármegyében teremteni, akkor alkotmánypárti emberrel ne is tegyen kísérletet. Torkig vagyunk azzal a párttal, melynek Nyitramegyében talaja nincs és

bár kissé méréskelte játék-szenvedélyét, erőltlen volt arra, hogy azt elfojtsa, vagy legalább szűk korlátok közé szorítsa.

Időközben gyermekei cseperedtek, iskoláztatásuk is tetemes költségbe került, a rendezetlen adósság nőttön-nőtt, a sárréthi birtokot, a gyermekek anyai örökséget el kellett adni, s bár magas áron kelt el a gyönyörű birtok, az még mind kevés volt ahhoz, hogy Révfalussy az anyagi gondoktól szabaduljon. Mire gyermekei felnőttek, a túlon-túl terhelt révfalusi birtok is már csak névleg volt a tulajdonosé.

Az anyai nevelést nélkülöző két gyermek, atyjok hajlamait örökölte. A könnyű élet szeretete, a nagy költsékezés, a mulatságok kedvelése, a két testvér életelemévé lett és csak siettette a teljes vagyoni bukást, melyet atyjok könnyelműsége készített elő. Elemér huszonhárom, Adrien huszonegy éves volt.

Szép volt mindakettő, s az életrealóság nem egy kellekével bírtak. De arra, hogy öcrejükkel vessék meg boldogulásuk alapját, nem is gondoltak. A fiú abba hagyta a középiskolát, s írónak allott be egy hivatalba, a hol inkább az atyja miatt túrték; a leány is félbeszakította a felsőbb kiképzést, s atyja házában a vidám, de

nem is lesz mindaddig, a míg a vármegyében a régi rendszer emberei fogják megszállva tartani a közélet tereit.

Tisztújítási karcolatok.

Az a főispán, a ki az alkotmányvédők hátán emelkedett a főispáni székbe, székfoglaló beszédjében a haladók sorain erős söprést végezni ígért.

Mikor beleült a főispáni székbe, akkor *Kostyál, Majthényi és Magyary* már levonták haladóparti büneik consequenciáját, és elvonultak a küzdőtérrel, melyen csúfos vereséget szenvedtek. De itt maradtak feles számban társaik. Mindenki ismeri őket.

Ezek közül vajjon melyiket seperie el Markhot? Egyiket sem!

azt mondják az ő volt hivei, hogy *Crausz Vincét és Tóth Lajost*. Crausz Vincét azért, mert üdvözlő beszédet mondott *Csillaghy*nak a háromnapos darabont főispánnak; *Tóth Lajost* pedig azért, mert egyik szervezője volt a tisztikar 1906. február-márciusi leszerelésének, és a Victoris-féle gyászindítvány támogatóinak.

De nem soká tartott ez a kiseprési dícsőség!

Most már kiderült, hogy eunek a két úrnak egyszerűen helyet kellett csinálni, mert útjában állottak *Markhot* terveinek.

Markhot ugyanis nem akarta árvaszéki elnöknek megtenni *Modrányit*, mert akkor *Winkler* maradt volna központi főbíró, és nem lehetett volna megjutalmazni *Abaffy Adolfot* azon korteszolgálatokért, a melyeket *Markhot Aladárnak* a privigyei kerületben tett.

Czochernek távozni kellett Privigyéről, hogy helyet csináljon *Abaffynak*.

Szép dolog is az a hála, és csunya dolog a bosszú.

Markhot pedig egy csapással két legyet ütött. Meghálalta *Abaffynak* korteszolgálatát, és megbosszulta *Bresztyenszky Kálmán* vakmerőségét, hogy *Markhot Aladárt* megbuktatta.

Szegény *Bresztyenszky Kálmán!* Őt egész életére szerencsétlenné tette *Markhot* azon bosszúállás általi is, hogy habár *Bresztyenszky Kálmán országgyűlési képviselő*, s köztudomás szerint a néppártnak egyik rendkívül tevékeny s köztiszteletben álló tagja, mégsem jelölte, s választatta be egyetlen egy bizottságba sem.

Mindenesetre jellemző *Markhot Gyulának* objectivitására és igazságszeretetére azon tény, hogy a midőn például: *Arpássy Imrénének* 7, *Bosnyák Károlynak* 5, *Czobor Bélának* 10 (!), *Emődý*

léha életnek adta át magát, a míg a révfalusi kúriát és birtokot tartani lehetett.

A révfalusi gazdálkodás pedig gyorsan közeledett végéhez. A kik ismerték a viszonyokat, azok előtt nyílt titok volt, hogy a birtokot néhány hónap múlva dobra fogják útni.

De azért még mindig víg élet folyt Révfalun. Most is zajosan mulatnak, a házi úr sok cimborát toborozott össze, mert ki tudja megélni még egy Szilveszter-estét ősei kastélyában. Az élet rövid, a sors bizonytalan, bolond, a ki tépni hagyja magát a gondoktól. A míg az ember élvezni tud, élvezzen!

Elemér is itthon van, hazajött az ünnepekre, s a Szilveszter-esti mulatságra ő is meghívott néhány mulatót pajtást. A zajos mulatság alatt elemében van az egész társaság, bajt mindenki felejt, szól a zene, cseng a pohár, felharsan az ének, s a fiatalság táncába el-el vegyül egy-egy őszbeesavarodott kiélt gavallér. A szomszéd szobákban kartyáznak, isznak, szilajkodnak.

A házi kisasszony boldognak érzi magát. Őt ünneplik mindenütt, a hol csak megjelenik. A táncteremben csak úgy kapkodnak utána, a kártyázó kompániák bevezető szavakat kiáltanak feléje, az ivók reá eszendők össze poharaikat.

Józsefnek 7, Juhász Sándornak 6, Juhász Vincének 9, Mezey Gyulának 7, Szirányi Gézának 7(!), Takács Kárrlynak 4(!), Tombor Kornélnak 7(!) bizottságban jutott hely, akkor *Bresztyenszky Kálmán* mindenikből ostentatíve kihagyta.

De hiába dühöngnek még most is annyira Gyula és Aladár! *Csemniczky Géza* és dr. *Szathmáry István* a megmondhatója annak, hogy a privígyei kerület képviselője mégis *Bresztyenszky Kálmán* marad addig, a meddig neki tetszik.

És kiderült az is, hogy *Tóth Lajos* is nyugodtan darabontskodhatott volna tovább, ha nem merészkedett volna ő méltósága Markhot Gyula főispán úrnak fölkeant személye ellen élesen nyilatkozni.

Tóth Lajos kijelentette, hogy ő megmutatja, hogy Markhotnak akarata ellenére is főbíró marad, mert bizakodott az ő magasrangú protectoraiban, — *Odescalchi Géza* és a *Stummerék*! — Markhot pedig megakartta mutatni, hogy ő a hatalmasabb, és ezen személyi harc okozta *Tóth L.* bukását!

És így a seprés devalválódott zérusra.

Ellenben kiséperte Markhot Gyula *Steiner Gyulát*!

Hitelt érdemlő forrásból hallottuk, hogy Markhot jóval a tisztújítás előtt azt mondotta: „Ha *Steiner* marad, akkor én megyek; *Steinerrel* mint főjegyzővel nem szolgálok!”

Elhibázta a tételt; így kellett volna mondania: „Ha *Steiner* marad, én megyek; ha *Steiner* nem marad, engem elmenesztenek.” Uti figura docet!

Tóth Lajosnak el kellett menni, hogy helyet csináljon másnak. És ez is jellemző *Markhot Gyulára*!

Mikor jóval a tisztújítás előtt a megyeházán megtartotta azt az értekezletet, melyre nagy többségben a saját jól praeparált embereit hívta meg, akkor egyebek között szóba került az is, kik minősítessenek főszolgabírói állásokra alkalmasnak?

Maga a főispán első helyen *dr. Kollányi Gyulát* emelte ki; utána még *Abaffy Adolf* és *dr. Csenkey Elemér* lettek minősítve. Más *senki*! *Markovics Alajost* ajánlották ugyan, de maga a főispán erősen nyilatkozott ellene! *Thuróczy Károly* pedig egyszerűen mint pályázó lett felolvasva, de minősítése tárgyalás alá sem került!

És tessék! *Dr. Kollányi* és *dr. Csenkey* hoppon maradtak, ellenben *Markovics* és *Thuróczy* meg lettek választva!

Igy néz ki Markhot Gyulának objectivitása

Ejfel felé jár az idő, midőn észrevétlenül be jön az inas, s egyenesen Révfalussy dolgozó szobájába felé tartva, leteszi az íróasztalra a városból érkezett póstát, mel-ről a házi kisasszonynak azonnal jelentést is tesz. A póstát rendesen az úrnak szokta átadni, de ma azzal nem lehet beszélni, az egyik kártyaasztalnál ül, a hol őt póstával meg más ilyféle hiabavalóságokkal nem szabad háborgatni.

Adrien eleinte ügyet sem vetett az inas jelentésére, de később észíenszerű kíváncsiságtó indítatva, átszaladt a dolgozó szobába s megforgatta kezében a leveleket tartalmazó csomagot. Volt köztük egy, mely neki szólt. Barátnője írta *Szeghy Ella*, a kivel néhány év előtt az angol-kisasszonyoknál együtt nevelkedett. A levélben ez állott:

Kedves Adri!

Valószínű, hogy Szilveszter estéjén veszed kezédhez e sorokat. Talán mulatni fogsz épp akkor, midőn barátnőd kényelmetlen paraszt szekéren fog dőcögni Bogárd felé. Sok boldog Szilveszter-estét éltem át én is, azt hittem, hogy a boldogság örökké tartó, a bohóság kifogyhatlan, s a vidámság el nem mulik soha. A sors kiabrándított. De nem panaszkodom, úgy érzem, hogy fáradtság és küzdelem teszi nemessé és széppé az életet. Családunk szomorú sorsáról már értesültél.

is igazságszeretete; így hordja szíven a közigazgatás valódi érdekeit!

Kíváncsi lehet mindenki megtudni, micsoda értelme van annak, hogy *Markhot Gyula* az állandó választmányba bevalasztatta: *gróf Apponyi Lajos*, báró *Haupt-Stummer Lipót*, báró *Mednyánszky Imre*, herceg *Odescalchy Géza*, gróf *Pálffy József*, báró *Stummer Ágoston*, báró *Steiger Albert* és gróf *Zedtvitz Utz* urakat, a kik a választmányi ülésekbe soha sem járnak, sőt egynémelyikök magyarául nem is tud!?

Ezek az urak a választmányi helyeket nem ambicionálják, s annak munkájában egyáltalán nem vesznek részt! Nem-e lett volna az új rendszerhez, a munkálkodás honorálásához méltóbb, ha ezen helyekre a megyei ellenzeknek tevékeny tagjait választatta volna meg?

Jellemzi Markhotnak a koalíciós pártok iránti objectivitását és igazságszeretét azon tény is, hogy milyen módon lett a két legfontosabb megyei választmány — a központi és az állandó — összeállítva.

A központi választmány kizárólag a képviselőválasztásokra vonatkozó teendőkkel foglalkozik. Hatásköre és feladatai tisztán politikai jelleggel ruházzák fel, ennélfogva az összeállításnál is a képviselőválasztó kerületek politikai állásfoglalásának kell irányadónak lenni.

Nyitramegye 11 orsz. képviselője közül: 6 néppárti, 1 függetlenségi és 4 alkotmánypárti. És Markhot mégis elkövette azt a megdöbbentő igazságtalanságot, hogy a központi választmány 40 tagja közül alkotmánypárti 30, néppárti 7, függetlenségi 3!

Az állandó választmány 60 tagja közül néppárti 7, függetlenségi 5, alkotmánypárti 48! Az állandó választmányba bevette a nyitramegyei országgyűlési képviselőket mind — *Csernoch* és *dr. Kovách* nem tagjai a bizottmánynak — csak *Bresztyenszky Kálmánt* nem!

A központi választmányban van a: nyitrai kerületből 15 tag, a vágvecseiből 6 tag, a galgóciból 4, az érsekújváriból 4, a tapolcsányiból 3, a privígyeiből 3, a szeniciből 2, a zsámbokréti-ből 1, a szakolcaiból *senki*, a vágújhelyiből *senki*!

Az állandó választmányban van: az érsekújvári kerületből, — a mely néppárti, — 4 tag, mind alkotmánypárti; a privígyei kerületben, a mely néppárti, van 3 tag, mind alkotmánypárti; a tapolcsányi kerületből, a mely néppárti, van 6 tag, mind alkotmánypárti; a szakolcai kerületből, a mely néppárti, nincsen egyáltalában egy tag sem!

Igy osztotta ki az igazságot a koalíciós pár-

tok között Markhot, a koalíciós kormány volt főispánja.

Mint komikus adatot említjük föl, hogy a Szokolca városi borellenörző bizottságba bevalasztották azt a *Mayer Villibaldot*, a ki egy évvel ezelőtt meghalt!

Ujdonságok.

Lapunk t. előfizetőinek és olvasó közönségének boldog, áldásban és jólétben gazdag új esztendőt kívánunk!

A NYITRAMEGYEI SZEMLE SZERKESZTŐSÉGE.

Az agg koldus.

A mi elaggott, az megérett az elmúlásra.

Az 1907-iki esztendő egy elaggott öreg. Feje lekonyult, lábai megrogytak, karjai ellankadtak, szívének dobogása meglassult. Útött-kopott ruhája éktelen a sok folettől és cafrangokban lóg le a kolduló öregről. Olyan szerencsetlen volt egész életében, hogy a sir szélén koldulni kénytelen egy kis kegyeletet az emlékeztől.

Sujtott, pusztított, rombolt. Nagy hideggel köszöntött be s téli bundáját még akkor sem akarta levetni, mikor már rügyet kellett volna fakasztania a napsugárnak. Azután hirtelen lávaként kezdte ontani a tüzet, úgy hogy megaszalta a bimbót és a virágot. Szeszélyeskedésének a nyár folyamán hossza-vege nem volt.

Ridegen elzárta kebelét, mikor áldást kellett volna hullatnia a földre, termékenyítő eső képeben.

Csecsemő és gyerekkorában gonosz volt, hogy szinte könnyeket facsart ki az emberek szeméből; legény korában új világba szöktette meg az apai házból népünk ezreit. Mikor férfi lett, veszekedést, perpatvart törekedett támasztani az otthon maradt testvérek között. Már deresedett a haja, s még mindig izgatott s gyűlölséget szított.

Végre öreg korában megjött az esze, haza hozta az ősi házba az elesábtottak egy részét, az otthon levő veszekedők között nagy nehezen bekeséget csinált, meleget terjesztve türethetőbbé tette a szegény ember inségét, életre keltette a gazdák reményeit.

Tehát még sem volt olyan rossz, mint a minőnek sokáig tartottuk. És ha jobbak lettek volna az emberek, bizony ennek a bűnbánó öregnek az életfolyama is egészen másminő lett volna.

Az idő áldást és csapást hordoz méhében.

Sok utánjárásra kineveztek a bogárdi póstához. Holnap megyek elfoglalni állásomat Isten veled: Ölel barátnőd

Szeghy Ella.

Adrien felkacagott, mikor a levelet elolvasta s már éppen visszaakart menni a táncterembe, midőn a dolgozó szobába Elemér toppant be.

Olvasd el ezt a szentimentális levelet, mondotta Adrien — úgy ír az a szerencsétlen Ella, mintha legalább is apácájelölt volna!

Elemér átfutotta a levelet, s azután ő is hangosan nevetett annak egyes kitételein: Azt hittem, hogy a boldogság örökéktartó, fáradtság és küzdelem teszi nemessé és széppé az életet stb.

Azután mindaketten újra a mulatótársaság közé vegyültek.

* * *

Hat év telt el az emlékezetes Szilveszterest óta. Révfalussyék, a mint azt előre lehetett látni, tönkre mentek.

Az apa a kislaki szegényházban halt meg, Elemér sok hányattatás után Amerikába vándorolt ki, Adrien kezdetben egyik nőrokonához menekült, ennek halála után pedig komornának szegődött be özv. Málnássy grófnéhoz.

A két testvér évek során át semmit sem hallott egymásról. Végre Elemér adott életjelt

magáról. A bejelentő hivatal útján levelet küldött nővérének, melyben értesítette őt, hogy sok viszontagság után egy szállítócégnél mint üzletvezető kapott alkalmazást. Sokat kell dolgoznia, de biztos kenyere van, s a mi a fő, becsülettel szerzi azt meg.

Ha van a világon tartós boldogság, — írja a többi között — azt nem a szenvedélyes örömök kábító mámora teremti meg, hanem az a tudat, hogy időnket és erőnket a létfontartás nagy küzdelmében jól használtuk fel. Fáradtság és küzdelem teszi nemessé és széppé az életet . . . stb.

A sors úgy hozta magával, hogy Adrien a levelet éppen Szilveszter estéjén kapta meg. Szokatlan érzés vett rajta erőt, midőn a rokoni kéz ismerős vonásain végig futott. Azt a hangot, mely a levélben megcsendült, mintha már hallotta volna!

Összeszedve emlékezetét, keresgélgni kezdett szekrényében. Csakhamar kezébe került *Szeghy Ella* Szilveszter-esti levele. Összehasonlíttotta a levelet a fivérével, azután leült, néhány sort vetett a papírosra, s mind a három levelet elküldötte barátnéjának Bogárdra.

Szeghy Ella nem sokára felkereste a fővárosban Adrient, s a két barátnő az élet iskolájában megoktatott és megtisztult lélekkel vidáman elbeszélgetett a Szilveszter-esti levelekről.

Ha jobbak volnának az emberek, az áldás mindig ellensúlyozná a csapást. Az isteni Gondviselés így rendezte be nagy bölcseséggel és irgalommal az élet és a természet háztartását.

Okuljunk tehát hibáinkon, s azt az agg koldust, a ki most a sir szelén egy virágszálat kér az emlékeztető, bocsássuk nagy útjára a megengesztelődés kegyeletes érzéseivel.

Térj meg őseidhez öreg; utódodnak, kit felküldesz az időtenger melységeiből, kösd lelkére, hogy náladnál jobb legyen! Kívánj neki szerencsét, hogy jobb, nemesebb érzésekre is találjon abban a csodálatos világban, melynek emberi sziv a neve.

Agg koldus, Isten veled!

Az esztergomi egyházmegyéből. Dr. Janda József volt csermendi esperes plebánus elfoglalta a pereszleányi plebániát, melyre őt a hercegprímás az esztergomi káptalan, mint kegyúr prezentálása alapján kinevezte. Dr. Jandát új hívei ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A község határán lovas bandérium várta, a templom előtt pedig az egész község nepe üdvözölte az érkező plebánost. Csermendre ideiglenes adminisztrátornak *Hodlicska* Alajos nagytapolcsányi kórházi lelkész küldetett.

Személyi hírek. *Aranyossy* József honvédeplebánus a soproni katonai alreáliskola tanára a karácsonyi ünnepek alkalmából Nyitrára érkezett. — Dr. *Dudák* János apát, egyetemi tanár az ünnepeket Nyitrán töltötte. — *Veszprémi* Dezső szathmári kir. kath. főgymnasiumi tanár rokonai látogatására városunkba érkezett.

Kinevezések. A király *Schlott* Vilmos trencsényi törvényszéki jegyzőt az alsókubini járásbíróshoz albiróvá nevezte ki. *Krdlicska* Alajos nagytapolcsányi kórházi lelkész a mária nosztrai országos letartóztatási intézethez ideiglenes minőségben lelkésznek neveztetett ki. — A vármegye főispánja *Szecsény-Keresztes* Ferenc pozsonyi lakos végzett joghallgatót közigazgatási gyakoronokká ideiglenes minőségben kinevezte.

A honvédség köréből. Szilágyi István honvédfőhadnagy Levárol Nyitrára helyeztetett át. Szilágyi 8 esztendő teltétől Leván s ezen idő alatt distinguált úri magatartásával megnyerte az ottani társadalom rokonszenvét. Barátai folyó hó 21-én kedélyes társasvacsorán bucsúztak el a tavozótól.

Hymen. *Pécsi* Jenő dr., bölcsellettudor f. hó 28-án vezette oltárhoz Nyitrán, a Szent Ferencrendiek templomában *Misutta* Ella kisasszonyt.

A Nyitrai Kath Kör 1907. december 29-én vasárnap este 8 órakor saját helyiségében műkedvelői előadásokkal összekötött felolvasó estét tart, melyre t. címetet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor: 1. „Hadnagy uram!” Dallamát írta *Dusinszky* Lipót. Énekszólamok. Előadják *Harmath* Artur, *Belak* Kamill, *Jakubovich* Sándor és *Fellner* Jakab urak. 2. Felolvasás. Tartja: dr. *Biringer* Ferenc, vm. kórházi igazgató orvos úr. 3. „Karácsonyi ének.” *W. Hanekamtól.* Előadják *Filberger* Vilmos, *Harmath* Artur, *Jakubovich* Sándor és *Lihán* Jenő urak. 4. „Bál után.” Magánjelenet. Előadja *Bieliczky* Margit kisasszony. Kezdeté este 8 órakor. Belepődij nincs. A kath. kör t. tagjait tisztelettel kéri a rendező bizottság, szíveskedjenek a felolvasó estére ismerőseiket is meghívni.

Szociális előadás. A ker. munkás-egyesületben ma d. u. 5 órakor szociális előadás lesz a hitvédelem köréből. A másik előadásban három világhírű város Róma, Nápoly és Pompeji lesz bemutatva élethű vetített képekben érdekes és tanulságos magyarázat mellett.

Felebbezés a tisztújítás ellen. Nyitramegye törvényhatósági bizottságának f. hó 19-én tartott tisztújító közgyűlése ellen *Steiner* Gyula vármegyei főjegyző felebbezést adott be a belügyminiszterhez, melyben a közgyűlés összes rendelkezéseinek megsemmisítését kéri. A terjedelmes okirat 9 pontban sorolja fel azokat az okokat, melyekre a megsemmisítés iránti kérelem támaszkodik. Ezek között rendkívül érdekes mindjárt az első pont, melyben *Steiner* a törvény-*š*-aira való hivatkozással világosan kimutatja, hogy a tisztújító közgyűlésnek december hó 19-ére történt összehívása és megtartása törvénytelen

volt, amennyiben a törvényhatósági bizottsági tagok *érvénytelen* névjegyzék alapján hivattak meg. — Szabálytalan, sőt törvényellenes volt a kijelölt választmány egész működése, mely a többi közt két olyan egyént jelölt két árvaszéki ülnöki állásra, a kik a törvény által előírt kvalifikációval nem bírnak. Az okirat utolsó pontjában *Steiner* élénk színekkel ecseteli azt a meg nem engedett korteskedést, melyet a főispán a tisztújítást megelőzőleg üzött. Elmondja, hogy dec. 19-én magához idézte az összes főszolgabírákat, s az egész testülettel becsületszóval megpecsételt fogadalmat vett ki, hogy a tisztújító közgyűlésre vonatkozó minden rendelkezésnek legszigorúbb titoktartás mellett feltétlenül engedelmessékedni fognak. Ezen okirat folytán a hirhert tisztújításnak még meglepő fejleményei lehetnek.

Közgyűlés. A ker. munkás-egyesület jan. 19-én rendes évi közgyűlést tart, mely alkalmából az egyesület állapotáról és működéséről 2000 példányban terjedelmes évkönyvet ad ki. A vezetőség tisztelettel kéri hátralekos párt. tagjait, hogy 1907-re szóló tagdíjaikat megküldeni szíveskedjenek, nehogy az évkönyvben mint hátralekosokat kelljen kimutatni. Egyuttal tudomásul hozza a vezetőség, hogy az évkönyvben keresztény cégek és iparosoktól olcsó áron vesz föl hirdetések. Az évkönyv, melyet a legszélesebb körben óhajt az egyesület elterjeszteni, a keresztény szocializmus terjesztője lesz.

Halálozás. *Badik* János, Trencsénmegyei tb. főorvosa, életének 60-ik évében hosszú szenvedés után Trencsénben jobb létre szenderült.

Karácsonyi ünnepélyek. A keresztény irgalmasság szelleme, mely a karácsonyfa-ünnepélyeket a jótékonyág messze kiható tényezőivé tette, ez évben is meglepette szárnyait az inségesek és segélyre szoruló sorai felett.

Nyitrán már 23-án kezdődtek a kedves és megható ünnepélyek a vármegyei kórház különböző osztályaiban. Legnagyobb közönsége volt a tebolydában rendezett karácsony-estnek. Az élő halottak ezen szomorú tanyájára belopódzott a krisztusi örömrözület egy-egy nyájas sugara, hasonló ahoz, mely az első karácsony éjjelen áradt szét a világon. Akkor élő halott volt az egész emberi nem, de feléledt Krisztus által. Bár felélednének most is mindnyájan, a kik élő halottak, tebolydákban és másutt.

Ugyancsak 23-án volt a *püspöki menház*-ban is az ünnepély, melyen a keresztény nőegylet elnöknője *Thuróczy* Vilmosné, szül. *Tóth* Zsuzsanna úrnő is jelen volt, az egyesület számos tagjának társaságában.

A nyitrai irgalmas nővérek *iskolaházában* 24-én hagyományos szokás szerint nagy közönség jelenlétében ülték meg a szeretet ünnepét, mely alkalommal az elemi fiú- és leányiskola szegény sorsú tanulóit téli ruhával ajándékozták meg.

Szép és megható ünnepélyük volt a helybeli *kath. cselédvélő egyesület* *vendégeinek*, karácsony napján december 25-én délután. A jó szívek adományaiból karácsonyfát kaptak. A plafonig érő karácsonyfa teli volt edességekkel, aranyozott díóval, almával és narancsossal. Számtalan gyertya szórta róla fényét és beragyogta a termet. De beragyogta a 100-nál több megjelent cselédleány lelkét is. És az arcokon ülő mosoly és az ajkáról elszálló sóhajok mutattak, hogy azokban a cselédlelkékben a szeretet, a béke mellett ott volt a hála is; hála azok iránt, akik törődtek velük és akik adományaikkal megszerezték számukra a nagy örömet és megédesítették a nagy napon máskor még eléggé keserves állapotukat. S hogy megmutassák vezetőiknek és megjelent asszonyaiknak, hogy tudnak már ők is valamit, karácsonyi játékot adtak elő. A cselédleányokkal buzgón foglalkozó *Mária-leányok* fáradozásának eredménye volt a szépen előadott karácsonyi játék és az időközben betöltő kedvesen szóló énekek. A főszerepeket ők játszották, a mellékszerepeket pedig a cselédleányok adták elő. A buzgó *Mária-leányok* neveit nem közöljük, mert tudjuk, hogy szerénységük tiltakoznak az ellen; de azt már engedjük meg, hogy halánkat fejezzük ki nekik azért a sok fáradságért, melylyel a cselédleányok körül foglalatokodnak. Az ünnepélyt az egyik tótajkú cselédleány szép magyarsággal előadott szavallata zárta be. 1/27-re járt már az idő, amikor az ünnepély befejeződött. A cselédleányok örömmel és hálával tértek róla munkájukhoz. A jelenvolt hölgyek pedig azzal a tudattal gazdagodtak, hogy szeretettel, jó bánásmóddal meglehetne szüntetni a cselédek vi-

selete ellen emelt panaszokat. Mert a szeretet mindent leküzd és minden hibát eltüntet, de ugyanakkor mindent fel is emel a jóság, a hűség és az engedelmisség magaslatára.

Az *alsóköröskényi* állami elemi iskolában karácsony másodnapján jótékony célú műkedvelői előadást rendeztek. Színpadra kerültek „Virágfakadás” és „Megjött a papa” 1 felvonásos vígjátékok. A sikerült előadást *Tóth* Lajos rendezte.

A *Nyitrabajnai* fiú nevelőintézet növendékei f. h. 22-én egy 5 felvonású szindarabot oly sikerrel adtak elő, hogy valóban dicséretre és említésre méltó ez uton is. Mindannyian szívesen emlékezünk vissza a kedves jelenség alatt eltöltött élvezetes órákra; és méltányoljuk az intézet derek, magaslelkű tertiánus fíradhatatlan működését. — „Ó” ...?

Nagyapponyban. A szépen összeállított ünnepély műsorában énekek és szavallatok váltakoztak, melyeket a növendékek tökéletes magyarsággal adtak elő. Az ünnepély központja a gyönyörű karácsonyfa volt, mely gróf *Apponyi* Lajosné sz. *Scherr* Thoss *Margit* grófnő ó exciája adományából dús ajándékokat hozott a közel 300 növendéknek, kik praktikus ajándékokkal, jó meleg ruhával lettek megajándékozva, minek nemcsak a gyermekek, de a hálás szülők is örvehdhettek. A karácsonyi ünnepeken a kis *Jézuska* hozta ruhában siettek a templomba, hogy imádkozzanak bőkezű adományozójukért, ki már a karácsonyfánál kezdi meg jótéteményeinek gyakorlását községeknek gyermekeivel.

Szeptencujfalun báró *Steiger* *Mária* szül. *Zamoyska* grófnő és leánya *Marie* baronesse nemes jószívűségük folytán részesültek az iskolásgyermek karácsonyi ajándékokban. Kiosztattak: ruhaszövetek, képek, sütemény és teli kényelők, melyeket az önfeláldozó baronesse sajátkezűleg készített 100 gyermek részére. Mindezekért hálás köszönetet mond a gyermekek és szülők nevében özv. *Krész* *Emilné* tanítónő.

Nyitraonóvón a *F. M. K. E.* óvodájában, a díszes, gazdagon megrakott és szépen kivilágított karácsonyfa körül, nagyszámú közönség jelenlétében állottak föl a kisdedek. Szébbnél-szebb alkalmi énekek és szavallataik kellemes érzést keltek a jelenlevőkben. Különösen a kis *Jézus*hoz áhitattal elmondott gyönyörű ima könnyeket csalt ki egyesek szeméből. Ezután a helybeli segédlelkész *Hermann* *István* úr gondolatokban gazdag és megható beszédet mondott a gyermekekhez, melyben később mindazoknak fejezte ki köszönetét, kik nemes szívük sugallatát követve, adakozásuk által lehetővé tették, hogy a kisdedővő intézet fennállása óta 22-szer tarthatta meg ezen szép ünnepélyt. A többnyire tót anyanyelvű gyermekek nemcsak hogy magyar verseket szavalltak, énekeltek, de közülük azok, kik az óvodát rendező látogatják, hazánk zengetes nyelvét is annyira elsajátították, hogy a kisdedővő által lerakott alapon a népiskola biztosan építhet tovább; ez pedig az óvónő *Czinczik* *Györgyné* érdeme. Az edességek, játékszerek, és ruhaneműek kiosztása után, az ünnepély véget ért. A karácsonyfa adakoztak: *Kútvaszer* *István* kanonok 20 korona, *Majthényi* *Rudolf* 10 ker., *Háyek* *Vince* esp.-plebánus 10 k., *Hermann* *István* segédlelkész 2 k., *Patzkó* *Adolf* 2 kor., *Muslassy* *János* 2 kor., *Ludvig* *Ilona* 2 kor., *Rektóry* *János* 2 kor., *Hagara* *Jakab* 2 kor., s még néhányan kisebb összeget. Mindezen mélyentisztelt és nemesszívű adakozók, fogadják ez újon is a leghálásabb köszönetemet. Isten fizesse meg!

Figyelő.

A *pöstyéni Rákóczi asztaltársaság* f. hó 22-én tartott karácsonyi ünnepélyen 28 szegény gyermeket látott el téli ruhával. Az ünnepély szép számú közönség jelenlétében a munkás penzionátus vendéglőjében folyt le, gazdagon feldíszített óriási karácsonyfa körül. Az ünnepi beszédet *Almássy* *Nándor* asztaltársasági alelnök tartotta, utána a felruházott szegény gyermekek helyett a plebánus mondott köszönetet az asztaltársaságnak, majd *Palló* *János* asztaltársasági ellenőr köszönetet mondott a megjeleneteknek, mire a lelekelmelő ünnepély véget ért.

Poroszkán a kath. óvodában f. hó 20-án megtartott karácsonyfaünnepély most is úgy az óvoda növendékeinek, mint a nagy számban megjelent ünnepelő közönségnek nagy örömet szerzett. Az óvoda növendékei által előadott magyar alkalmi pásztorjáték, párbeszéd, szavallatok és ének a magyar nyelvben tett kitűnő eredményről és a tisztelendő *Marianóvérek* rátermettségéről megpáratlan buzgalomról tanuskodtak. Az óvoda nemes alapítója és fentartója *aulendorfi* *Königsberg* *Paula* grófnő mint minden esztendőben, úgy most

is 200 koronát juttatott az intézet főnöknője kezéhez karácsonyfaajándéknak az ovoda növendékei számára. 25 fiú és 25 leányka teljes téli öltözetet kapott és a többi számos növendék is különféle ruhadarabokból, játékszerekből, kalácsból, almából, dióból álló ajándékban részesült. Az igen szépen sikerült előadás után a közönség még sokáig együtt maradt és a második tanteremben kiállított karácsonyi ajándékokat és karácsonyfát nézegette.

Adomány. A nyitrai Ingyenteljes számára A. J.-től 10 koronát vettünk. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Képviselőtestületi tagok választása. Nyitra város képviselőtestületének választott tagjai fele részben újból választandók, mint-hogy megbízatásuk a jelen évvel lejárt. Az e végből megejtendő választás január hó 7-én tartatik meg. A választás vezetésére az elnök, Mérey Lajos orsz. képviselő, az egyes kerületekbe a képv. testületi tagokat jelölte ki: Az I. kerületbe Kutvaszer Istvánt, a III.-ba Árpády Imrét, a IV.-be Juhász Sándort. A II. kerületben a választást maga az elnök fogja végezni.

Az izraelita hitközség kettészakadása. A nyitrai izraelita hitközség, a kebelében dúló meghasonlások miatt kettészakadt. A tagok egy része elégedetlen volt Katz Mózes rabbi működésével és sokalta azokat az anyagi terheket, melyek a régi hitközség szegényebb sorsú tagjaira is hárultak. Az elégedetlenek kiváltak s mult vasárnap, e hó 22-én megalakították az új nyitrai izr. hitközséget. Ez alkalommal Árpády Imre hosszabb beszédében fejtette ki az okokat, melyek a kettészakadást előidézték. Az új izr. hitközség alapszabályait jóváhagyás végett a belminiszterhez terjesztették fel. Még nem tudni, vajon az új hitközségben a neolog, vagy az orthodox irány kerekedik-e felül? A hogy ma a viszonyok állanak, a neolog iránynak magában az új egyesületben is számos ellensége van. Mindazonáltal bizonyos újítások az új alakulásban elkerülhetetlenek lesznek.

Nyitra város 1908 költségvetése. Szerényebb keretek között már alig mozoghat egy rendezett tanácsú város költségvetése, mint a minőt Nyitra város előirányzata tüntet fel. Jövedelmei mindössze 2500 koronával emelkednek, de ez az emelkedés is problematikus, mert olyan inganyag alapokon nyugszik, mint a minő a fogyasztási adó, ebadó ipardíjak stb. De ha még olyan biztosak volnának is annak a 2500 koronának a forrásai, egy ilyen összegről, mint jövedelemről egy város költségvetésében beszélni sem érdemes. Megcáfolatlan bizonyoságú érvt szolgálta ez a költségvetés annak az álláspontnak a helyességéhez, hogy a modern élet a városokat a gazdasági fejlődés útjára tereli s jövedelmező közzvalalatok létesítésére utalja. — A kiadások terén már nagyobb az emelkedés, a mennyiben ez a mult évhez viszonyítva körülbelül 19.000 koronára rüg. Ebben az összegben a közoktatásügyi költségek szaporodása 3900 K.-val szerepel, míg a rendkívüli kiadásokra 10.059 K. van előirányozva. Ennek az utóbbi tételnek az emelkedését (1907. évben csak 2600 K. volt felvéve) főképp a tisztviselői és az alkalmazottak drágasági pótléka idézte elő. A 325,823 koronára rügő költségvetésből a városi közjövdelemnek 196,057 kor. fe-deznek, míg a fedezetlenül maradt 129,766 Kor. pótlására a földadó után 37%, a zobori házadó után 30%, és a többi adónemek után 53.50% pótladó vettetik ki. A mult évhez viszonyítva a pótladó emelkedése 1.50%. A költségvetést a városi képviselőtestület folyó hó 27-én tartott képviselőtestületi ülésében tárgyalta. A költségvetésre még visszatérünk.

Jóváhagyott közgyűlési határozat. A m. kir. belügyminiszter Trencsénmegye közönségének ama véghatározatát, melylyel Csicsmány nagyközség az illavai járásból a zsolnai járásba csatoltatott át, jóváhagyta.

Köszönetnyilvánítás. A nyitrai vármegyei közkórház elmebeteg osztaán a folyó évben megtartott karácsonyfa felállítási ünnepély költségeinek fedezésére voltak szívesek adakozni: Kutvaszer István kanonok 10 kor., Tombor Kornél gyógyszerész 10 kor., Huszár István keresk. tanácsos 5 kor., Bründl János Bpest 10 kor., Garay L. és T. műszerész Bpest 20 kor., Grósz és Goldberger cég 20 koronát és Sándor Pál ügyvéd e célra igen szép karácsonyfát adományozott. Fogadják szíves adományaikért a szegény betegek nevében az intézet vezetőségének ez uton is nyilvánított halás köszönetét.

Szengáz mérgezés. A könnyelműség és tudatlanság szerencsétlen áldozata lett Párután Podhraczký nevű napszámos és neje. Este szén-nel rakták tele kis szobájuk kályháját s hogy a drága meleg bent maradjon, a kéménybe vezető csövet elzárták és a kályha ajtaját nyitva hagyták. A szengáz elterjedt a szobában s mind a kettőt megölte. Reggel holtan találták őket.

Tüzeset. Zsere községben garázda legények pajkosságból a szállóhegyen a mult héten felgyújtották Szórád Mátýás ottani hajlékját, a mely teljesen porrá égett. A tettesek a baj láttára kerekét oldották s ez ideig személyazonosságukat még nem sikerült kinyomozni.

Bars vármegye székhelye. Léván mozgalom indult meg a végből, hogy a város közönsége a maga részéről is siettesse a december 12-én hozott törvényhatósági határozatnak, mely a vármegye székhelyének Aranyosmaróthról Lévára való athelyezését mondotta ki, végrehajtását. Az előkészületek legfontosabb mozzanata, a hivatalok elhelyezésére szolgáló alkalmas épületeknek a létesítése. Az említett mozgalom ennél fogva arra irányul, hogy Léva város vegye meg a lévai várkastélyt, s ajándékozza meg vele Bars vármegye közönségét. Az uradalom a kastélyt épp erre a célra 80.000 korona vételáron ajánlotta fel Léva város közönségének.

Földparcellázás. A nyitrai székeskaptalan Pusztaperken 122 kat. holdnyi földbirtokát, mely évek hosszú során egy bérlő kezében volt, 12 évre szóló szerződéssel tíz nyitraegerszegi gazdának adta bérletbe. A székeskaptalan dícséretre méltó cselekedete egy csepp a kitünő orvosságból, mely egyedül használ a földéhség, kivándorlás, szociáldemokrácia, aratósztrájk, népszegényedés, idegen elem gazdagodása s más országszerte uralkodó ezer baj ellen.

Kétszázézer kor. segítség a rokkant munkásoknak, iparosoknak és árváinak. A Magyarországi Munkások Rokkant-és Nyugdíjgyelete 1903. óta 276 rokkant tag és 70 árva állandó segítségére kétszázézer koronát fizetett ki. Az államilag támogatott munkásjeléti intézmény központi választványa tegnap tartott ülésében tudomásul vette, hogy az idén belépett tízenhétezer új taggal a tagok száma ötvenöt-ezerre emelkedett s hogy vagyona a három millió koronát felülhaladta.

Egy főbíró ünneplése. Azon alkalomból, hogy Dopcsányi István újból megválasztottat a számbokréthy járás szolgabirájává városunk összes lakossága a népszerű főbíró felette szívélyes és meleg óvációban részesítette.

Pénteken, e hó 20-án d. u. fél 2 órakor az előjáróság elén nagyszámú tisztelő közönség várta Dopcsányit a vasuti állomáson. Vrábel Pál körjegyző érkes szavakkal esetelte városunk s járásunk örömet. s az összlakosságának a főbíró iránt érzett nagy szeretetét, nagybecsülését és ragaszkodását. — A főbíró halás szavakkal köszönte meg a nem várt szívélyes fogadtatást, biztosította a jelenlevőket, s az egész járás közönségét további jóakaratóról, támogatásról s úgymond — boldog és szerencsés lesz — ha valakinek sorsán segíthet, vagy bárkit is jó törekvésében támogathat.

Ezután a kocsik hosszú sora s igen sokan gyalog kísérték a főbíró a felbogarózt és zászlódszt öltött városba, egészen a lakásáig. Este fél 8-kor a város összes házainak fényes kivilágításánál s a szkacsányi zenekar részvételével az egész lakosság nagyszabású fáklýs-menettel tisztelte meg a főbíró, a ki a város tisztelő polgárságát a „Társaskör“ ben fogadta. Itt a lakosság nevében Kadarász Gusztáv szónoki hévvel, gyönyörű beszédben méltatta Dopcsányi érdemeit és kiváló egyéni és tisztviselői tulajdonságait. A beszédre a főbíró körülbelül ezeket mondotta: Kedves barátaim! Halás szívvel, igaz örömmel s jóleső érzéssel fogadom szeretetük s nagybecsülésük eme kitüntető bizalmát. Ismételten köszönöm Önöknek a ma már második ízben tanusított, eme fényes fogadtatást és tisztelettanusítást. Fiatalos érzessel, fiatal szívvel és fiatal eszszel indultam magasatos pályámnak. Népem és nemzetem boldogítása volt mindenkor főcelom, egyetlen törekvésem. Hogy minél több emberrel tehessenek jót, hogy népemmel és embertársaimmal közvetlenül személyesen érintkezhessek. Már kora ifjúágomban a közigazgatási pályát választottam, s ámbár a sors sokáig nem kedvezett, s a szerencsének kegyeltje nem valék, a mennyiben hosszú évekig a négy zárt fal között dolgoztam, úgy hogy most fáradt vagyok s nyugalomra volna szükségem; de nem pihenek,

erőt érzek magamban, most hogy ideálot megvalósítva látom, örömmel és szívesen dolgozom embertársaim, járásom, nemzetem s szeretett hazám érdekében. Mindenkinek sorsát szívesen viselem, a szeretet lesz ezentúl is a ténykedésem rúgója; előttem minden ember egyforma, legyen az úr, szegény ember, vagy koldus. Igazságosság a jelszavam.

Büszkeség és boldogság tölt el, hogy egymást megértve nyugodtan megvalósíthatjuk s teljesíthetjük hazánk iránti kötelességünket. Kérem tartsanak meg továbbra is tapasztalt szeretetükben. Isten éltesse Önöket, adjon Önöknek s nekem is erőt, egészséget, hogy együtt sikerrel munkálkodhassunk. — Ezen szívből fakadt szavak az összes jelenvoltakra nagy hatást gyakoroltak. Ezután a főbíró úr minden egyes jelenvolttal kezét fogott. A polgárság több dal elhangzása s lelkes eljenzése között a legnagyobb rendben oszlott szét.

Járásunk egész közönsége mélyen sajnálja népszerű, s nagy szeretetnek örvendő, a nép érdekeit melegen szíven viselő járási szolgabiránk, Vermes Artúr úrnak Galgóczra történt athelyeztetését. Új állomás helyén is sok szerencsét kívánunk működéséhez.

Köszönet nyilvánítás. Mindazon kedves jó barátaink és ösmerőseink akik felejthetlen jó férjem illetve atyánk elhunytá alkalmával részvétüket becses soraikkal vagy a temetésen való megjelenésükkel kifejezték, minden különbeni értesítés helyett, ez uton fogadják halás köszönetünket.
özv. *Bezányi Istvánné és családja.*

Járványos betegségek. Az abnormis időjárás szomorú következményei már mindenfelé mutatkoznak járványos betegségek alakjában. Városunk területén mind nagyobb tért hódít a gyermekek között a kanyaró Nemespann községben pedig oly járványosan lépett fel ezen betegség az iskolás gyermekek között, hogy ennek következtében a baj továbbterjedésének meggátolására az iskolát is be kellett zárni.

Trencsénmegye új tisztviselői. A folyó hó 19-én tartott tisztújításon Trencsénvármegye tisztviselői kara túlnyomó részben a régi maradt. Az alispáni állásért hónapok óta erős harcot vívtak az eddigi alispán Schwertner Antal dr., és Baross Jusztin orsz. képviselő. A koalíciós pártok többsége Baross mellett foglalt állást, a ki ennek folytán 177 szóval Schwertner 83 szavazata ellenében, a fontos állásra megválasztott. Baross már egy ízben, még pedig 11 éven át viselte az alispánságot. Főjegyző lett Rudnay István, főügyész Szalavszky Pál, aljegyzők Nemák Imre, Jahoránszky Károly, Szűcs Jenő, Domaniczky Gábor, Laczkovics Rezső, Karsay Aladár, Árvaszéki elnök: Petrács Károly, alelnök: Ujfalussy László, úlnökök: Miló Elek, Thurzó Dániel, Zsámbokréthy Miklós, Porubszky Endre. Főbírák: Trencsénben Motesiczky Imre, Baánban Zamaróczy János, Illaván Baross János, Puhón Borsiczky László, Zsolnán Roda Ignác, Kiszuczaujhelyen Cselkó Jenő, Csacán Schwarzer Károly. Első oszt. szolgabirák: Löffler István, Sircsik Lajos, Tafferner Gyula dr., Teszelszky Antal dr., Halmay Gusztáv dr., Mérey Béla dr. a ki egyúttal trencsénteplici fürdőbiztosnak is megválasztott. Másodosztályú szolgabirák: Nemák Titusz, Euyi Zoltán dr., Kubicza Béla, Badik Béla, Kubinyi György. A választás után dr. Gyuriss Emil, csaczi kerület néppárti képviselője lelkes szavakkal mondott köszönetet dr. Smielovszky Valér főispánnak, a tisztújító közgyűlés pártatlan és tapintatos vezetéseért.

Gyermekhalandóság. A humanizmus jelen századában városunkban igen hátra vagyunk még azon nemes céltól, hogy az emberi életet, mint a teremtés koronáját, megbecsüljük és megöltelmazzuk. A statisztika rideg számai szerint Nyitra város területén a folyó évben született gyermekek 36%-a törvénytelen ágyból született, s ezen szegény teremtések legnagyobb része csak 2—3 napig élt s örvendett letének. Nem mulaszt-hatjuk el ezen alkalommal a társadalom figyelmét felhívni ezen körülményre, mely beteg testén rágódik s melynek kútforrása a laza erkölcsök, s bűnös és zabolátlan szenvedelmekben keresendő. Igen szomorú képét tárják fel ezen adatok városunk erkölcsi életének, s első helyek egyikére állítják azt az egész országban mint olyat, a mely az anyalcsinálásban eziden a rendkívül nagy rekordot ér el. Bár ezen baj legnagyobb részt csakis társadalmi úton orvosolható, megis részbeni meggátolására a hatóságok lelkiismeretes intézkedései is üdvös eredményre vezethetnének. Köz-tudomású tény ugyanis, hogy a törvénytelen gyer-

mekek mondhatni kizárólagosan a legalsóbb és legszegényebb néposztály szülöttei. A szegény anya, mert atyáról ezeknél szó sem lehet, megszületett gyermekét a legnagyobb tehernek tekintti, s mivel önmagát sem képes fenntartani, annál kevésbé képes megadni parányi porontyjának mindazt, ami a gyöngye test életfenntartásához szükséges. Szegénység, undorító piszok, miazmás levegő s éhség uralkodik legnagyobb részt ama tanyákon, hol egy-egy kétségbeesett és gyámoltalan anya, apátlan gyermekének életet ad. Ennek természetes következménye az tehát, hogy életfenntartási eszközök hiányában a szegény kisdetek alig hogy megpillantják a világot, attól ismét csakhamar el is búcsúznak. Gyermekvédelmi törvényeink oly szépen gondoskodnak a fiatal életet fenntartásáról, oly humanusan s annyi áldozatkészséggel állanak sorompóba sok ezer élet megmentésére, s a gyakorlati élet mégis azt mutatja, hogy e törvényeink még sem érik el kitűzött céljaikat s tanúsítja ezt szomorúan városunk sötét példája is. Nézetünk szerint a hatóságok lelkiismeretes közreműködése mellett fenálló törvényeink s a közigazgatási jogszokás alapján mégis elérhető volna némi javulás, ha a törvénytelen gyermekek születése alkalmával a gyermekvédelmi intézkedések drákói szigorral minden esetben fogantatásúknak. Nagy szükség van erre különösen városunkban, hogy leszálljunk azon szegényteljes fokról, a melyre a törvénytelen gyermekek nagy halandósága emelt. Szigorú intézkedést kívánunk a hatóságtól arra nézve, hogy ne nézze tétlenül annyi zsenge élet pusztulását, hanem minden törvénytelen születési esetet már az anyakönyvbe való bejelentés alkalmával szigorú vizsgálat tárgyává tegye, s mindazon esetekben, a midőn a gyermek életfenntartási körülményeit teljesen biztosítva nem találja, szerezzen teljes érvényt a gyermekvédelmi törvénynek. Csakis így módon válik lehetségessé, hogy ellensúlyozzuk a bajt s a jövőendő évben minél több életet mentünk meg a nyomor okozta elpusztulástól, annál is inkább, mert Nyitra városa áldott magyar honunkban, nem pedig Chinában fekszik.

Népesedési statisztika. Ez év folyamán nyitra város területén 555 születési, 146 házasságkötési és 528 haláleset fordult elő. A születési esetek száma csak 27-tel haladja meg a haláleseteket s így tekintve városunk népességét, ezen szaporodási eredmény igen szomorú és sötét képet nyújt közegészségügyi állapotainkról.

Zsemlye- és malac verseny. Most, hogy a székely kérdésében kiélesedtek az ellentétek Aranyosmaróth és Léva között, a két város mindent elkövet, hogy egyik a másikra bármilyen dolog tekintetében rálicitáljon. Nálunk olcsóbb az élet, mondják a maróthiak. Nem igaz, vágják vissza a lévaiak, mert Maróthon is 4 fillér egy zsemlye, s azonkívül a maróthi zsemlye egy olyan apróság, melyet az ember egy kávékanálnyi tejjel, vagy kávéval úgy lenyelhet, mint valami pilulát. Míg a lévai zsemlyével hárman is jóllakhatnak. — Aranyosmaróthon, tromfolnak ismét a maróthiak, egy malac 2 korona, s jóllakhatnak vele 6-an ebédre és vacsorára. Míg Léván egy malac 6 koronába kerül, s akkora jószág az, hogy két jó evőnek a foghegye alá sem jut elég belőle villásreggelire, nemhogy ebédre és vacsorára jutna. — A sok ráfogásnak az lett a vége, hogy most a maróthiak szeker számra küldözgetik Lévrára a zsemlyét, a lévaiak pedig Maróthra a malacot. Mindkét város faktumokkal akarja megcáfolni a róla terjesztett csunya rágalmat. A kik pedig a nagy disputát rendezték, kitűnően élnek, pompás zsemlyével és finom malacpecsenyével traktálkodnak. Ezeknek az az óhajuk, bárcsak sokáig húzódnék a székely-kérdés. Sőt vannak, a kik úgy vélekednek, hogy kár is volna azt egy emberöltőn belül megoldani.

Építkezések a kassa-oderbergi vonalon. A kassa-oderbergi vasút beruházási programjában Kassa, Igló és Poprád állomások jelentékeny kibővítése van felvéve. A ruttkai felvételi épületet egy szárnyépülettel bővítik ki. Zsolnán 50,000 korona költséggel végeznek építéseteket és a csacsi állomást rendező pályaudvarral látják el. Zsolnától az ország határáig második vágány is fog épülni.

Piaci árak. (100 kilogrammonként koronában). A „Nyitramegyei Gazdasági Egyesület”-nek a nyitrai piacon eladott terményekre vonatkozóje lentése 1907. évi december hó 25-én. Baza 23.50—24.—, rozs 23.20—23.60, árpa 16.40—17.—, zab 16.—16.50, tengeri 14.50—15.—. — Látható gabona készletek (métermázsákban): buza 18,000, rozs 2000, árpa 9000, zab 4000, tengeri 400. — Az időjárás enyhe, gyakori csapadékkal s éjjelente gyenge fagyokkal, melyek azonban a

vetésnek nem ártnak. Az őszi a meleg és esős időjárás folytán szépen keltek ki és szépen fejlődnek, de nincsenek jól elgyökeresedve. Amig az annyira óhajtott hótakaró az ősziakat nem borítja, addig a jövő évi termesztések teljesen kétségesek és bizonytalanok.

A F. M. K. E. kávéház t. látogatóinak, őszinte mély köszönetét nyilvánítja s az évforduló alkalmából boldog új évet kívánva továbbra is nagybecsült pártfogásukba ajánlja magát. — Nyitra, 1907. évi december hó 28-án.

Sarlay Elek és neje.

Országos jubileumi zárandókat Lourdesbe. Boldogságos Szűz Mária megjelenésének 50 éves évfordulója alkalmából. Az esztergomi főegyházmegye jóváhagyásával és engedélyével vezeti főtisztelendő Fehér Ferenc plebánus Ebed (Esztergommegye) főtisztelendő Simoncsics János és főtisztelendő Domokos István plebánus urak szives közreműködésével. Indulás: 1908. március hó 16-án: A) Budapest—Fiume—Venezze—Milano—Vinkimille—Lourdes—Marseille—Genoveva—Padua—Venezze—Fiume—Budapest. III. osztály 205 korona, II. osztály 395 korona, I. osztály 500 korona, a mely összegben 8 napi szállodai ellátás is befoglaltatik és pedig Lourdes 4 nap, Padua 1 nap, Milánó 1 nap, Marseille 1 nap, Genua 1 nap. B) Utirány: ugyanitt fent Lourdesig, vissza Genua—Pisa—Róma—Loretto—Fiume—Budapest. III. osztály 250 korona, II. osztály 450 korona, I. osztály 560 korona, amely összegben 11 napi ellátás is befoglaltatik és pedig Milánó, Marseille, Genoveva 1—1 Lourdes 4 nap Róma 4 nap. Részletes programok a következő helyen kaphatók: főtisztelendő Fehér Ferenc plebánus Ebed (Esztergommegye) főtisztelendő Simoncsics János Cobolyfalu (Trencsénmegye), főtisztelendő Pásztorok István plebánus Tóke (pestmegye), főt. Benyás István Csacza (Trencsénmegye), Plebánia hivatal Bpest—Kőbánya. 184. 1—1.

Lótakarók, pinkafői és besztercebányai kítőnő gyártmányok, legjutányosabban Verebly Géza nyitrai cégnél szerezhetők be. Kor. 9.30, 11.80, 15.—, 15.20, 16.50, 16.80, 17.85, 20.—, 21.50 párjuk, 5% engedménnyel. — Kivánatra minta küldeménnyel szolgálok. 185. 1—1.

A „Divat Szalon”-t. Magyarországon egyetlen komoly és hasznos irányú női lapját ajánljuk olvasóink figyelmébe. A mai súlyos gazdasági viszonyok között, mikor feltétlenül megköveteljük a család minden asszonyától, hogy a dolgozó férfi mellé állva, a maga házikörében szorgalmával, ügyességével megtakarítsa a néhezzen szerzett filléreket, teljes megnyugvással vihetjük be otthonunkba a „Divat Szalon”, melynek minden törekvése odairányul, hogy a leghasznosabb formák között fejtsze be a leánynevelést és álljon támaszul a feleségek és anyák mellett. Tanít szabni-varni s ez által hatalmas feyvert ad a nő kezébe a divat ellen, melyet mellet mellőzni, megtagadni úgy sem lehet, hanem vele kiegyezni asszonyi kötelesség. Kedvet ébreszt, eszközöket nyújt arra, hogy fiatal anyák a gyermekekkel foglalkozzanak: készítsék a ruháskáikat, játékszereiket, kézzel adhassák az olvasnivalóikat és rendezhessék a játékaikat. Ugyanígy foglalkozik a háztartás vezetésének kérdéseivel, az otthon csinosisásával s főképen azokkal az otthon végezhető házi munkákkal, melyeknek eredménye tekintélyes megtakarítás. Szórakoztatás céljából pedig egy, a divatlap fogalmát tekintélyesen fölülmuló szépirodalmi részt is ad, melynek válogatott közleményeit kiváló írók szolgáltatják. Szerkesztői postáját pedig, e női lapnál oly fontos, szinte életkérdéssé benső összeköttetéssé, gondviselősszerű vezetéssé fejtett rovatot, maga a szerkesztő: Szabóné Nögáll Janka intézi el, a kihez igazi gyermeki szeretettel járulnak hosszú évek óta bajban, gondban, tanácsatlanságban szenvedő hűvei, hogy azokat folyton vigasztalja, bátorítsa, felvilágosítsa, s asszonyi kötelességeiben megerősítse. Nemes, értékes háziabart a Divat Szalon, melynek kiállításra is pazar pomával bizonyítja be, hogy az előkelő magyar úri hölgyek kezébe való. Előfizetési ára: egész évre 12 K., mellékletekkel, szabásivekkel, zeneművekkel, színes nyomású képekkel egyben. Mutatványt ingyen és bérmentve küld a „Divat Szalon” kiadóhivatala Budapest, IV., Eskü-ut 5. sz. 183. 1—2.

Rendkívüli alkalmi vétel! A t. földbirtokosok és bérloket tisztelettel értesítjük, hogy 500 drb lótarakót, melynek párja 400 cm. hosszú, 150 cm. széles, 7 1/2 kg súlyú páronként most 18 kor-ért elárúsításba bocsátunk. Megjegyezzük, hogy e szürke színű, kítőnő minőségű lótarakónak a rendesnél határozottan 40% al olcsóbb az ára. Kivánságára egy párat díjmentesen küldünk megtekintés végett. Minden teli cikket mesés olcsó áron számítunk. Kiváló tisztelettel Krausz Vilmos és T.-sa Nyitrán, Bottyán-u. 6. 181. 2—2.

Nyilt-tér.

(E rovat alatt közlöttekert nem vállal felelősséget a szerk.)

Köszönet.

Az új év alkalmával kedves kötelességemnek teszek eleget, midőn köszönetet mondok es boldog újévet kívánok a méltóságos és főtisztelendő papáknak, valamint minden kegyes pártfogóimnak, kik üzletemet a lefolyt évben támogatásban részesítették és kérem a nagybecsű bizalmat a jövő évben is részemre fenntartani. Reszemről főtörökvesem leend ezután is, a már 44 év óta fenn-

álló üzletem elismert jó hírnevét megóvni s a nagybecsű megrendeléseknek pontosan megfelelni.

Hódolatteljes tisztelettel

OBERBAUER A. utóda

egyház-felszerelési gyáros.

Klotild Főhercegasszony Ó. es. és kir. fens. udvari, a váci központi és egyházmegyei s a budapesti, pécsi, nyitrai, gyulafehérvári, győri és székesfehérvári oltár-egylet szállítója.

Irodalom.

A Szent-István-Társulat legújabb kiadványai. — A Szent-István-Társulat jó és olcsó könyvek kiadására alakulván, rendelkezésétől semmiféle jó üzlet, semmiféle kínálóhoz hasonló kedvéért el nem térhet s ezért a könyv vásárlás legalkalmasabb időpontját évenként nem nagy anyagi, hanem nagy erkölcsi haszonnal járó munkák kiadására fordítja. A jó irodalom leg-halásabb közönségének kielégítésére, a nemes eszmék legtermékenyebb talajának művelésére gondol: az ifjuság számára dolgozó két igen kiváló írójának becses munkájával gyarapította. G. Büttner Juliának „Kedves történetek” és Sziklay Jánosnak „Uj világ” című kötetei nem méltatlan folytatásai ezen írók s a társaság eddigi megjelent ifjusági iratainak. Az első fiatal leányokról és fiatal leányokról írt úde, bajos, kedves történeteket, utóbbi a fiugyerekek figyelmét tereli az életnek gyermekek által is megérthető küzdelmeire. Egy derek fiú küzdelmes életpályája rajzának keretében megmutatja azt az utat, melyen a magyar ifjuság az iparos és kereskedelmi pályák keresésével a nemes és gazdag magyar társadalom ma még utópiának látszó boldog körébe juthat.

A nép számára készített iratkák igen sok oldaluk; mesélve tanítanak és tanítva mulattatnak s a megszokott népies olvasmányoktól leginkább abban különböznek, hogy irodalmi színvonal hang és stílus dolgában semmi kivetni való nincs bennük. Kacziány Géának Magyar rabszolgák Amerikában című kis füzete megérdemelné, hogy tízezer számra terjesszék s ahol a nép elolvassa és megszívleli a Sok gyermek, sok áldás vagy a Szép Rozál romlása című iratkákat, ott botot fognak a leánykereskedés mézes-mázos beszédű ügynökeire, s ott megszűnik az egygyermek-rend-szer nemzetpusztítása.

Gazdáknak hasznos útmutatásokkal szolgál-nak Horváth E. Jánosnak Mire jó a futóhomok? és Mit együnk, mit igyunk? valamint Mócsy Lászlónak Az istállótrágya és A műtrágyák című iratkái. Mindegyik praktikus és kiszádaságokban nagyon értékesíthető tanácsokat ad s így növeli olvasóinak jóvedelmét.

A nép művelésének hathatós eszköz e lesz a népiratkákon kívül az a legényegyletek számára készült két szindarab is, melyeket két piarista tanár: Tölcséry Ferenc, a katolikus legényegyletek ügyének régi buzgó és eredményes munkálkodású mozgatója és Brach József írtak. Az előbbi bohózatának címe Apropóhirdetés, az utóbbi Eljegyzés akadályokkal s előre láthatólag mindkettő kedvelt darabja lesz a legényegyletek műsorának.

Legmegbízhatóbb cég!!

SULGÁN ANDRÁS

cipész 110. 52—52.

a nyitrai 14. honvéd-gyalogezred tisztikari szállító
Nyitrán, Megyeház-utca 7.

Készít mindennemű cipőket a legjobb anyagból a legelegánsabb kivitelben
ortopédiai rendszer szerint.
Továbbá készít tisztí lovagló-csizmát mérték után a legelőnyösebb feltételek mellett.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Allandó nagy cipőraktár!

Allandó nagy cipőraktár!

Telefon.

T. E. Kolarócz. Előfizetése 1907. július 1-én járt le.

Trencsénmegyei. Nulla calamitas sola, tartja a közmondás. De nekünk a sola calamitas is bajt szokott okozni, mert a mikor volna helyünk a trencsénmegyei dolgok számára, nincs tudósításunk; a mikor pedig van tudósítás, hiányt szenvedünk a hely dolgában.

3213/907. t.lk. sz.

Hirdetmény.

Kis-Lehotka község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. sz. a. szabályrendeletre képest átalakították és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyek az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. teikkek a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatottak.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1908. évi január hó 27. napján** fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvételéből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, a kik a telekbejegyzésekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak lenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött napon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanra tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvtulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől esznek.

4. Azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásba bejegyezve, ugyancsak az oly bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

Kir. Járásbíróság mint tkvi hatóság Privigyén, 1907. évi december 8.

Tivadar,

180. 2-3.

P. H.

kir. járásbíró.

Hirdetmény.

Nagy mennyiségű első osztályú szokvány minőségű sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

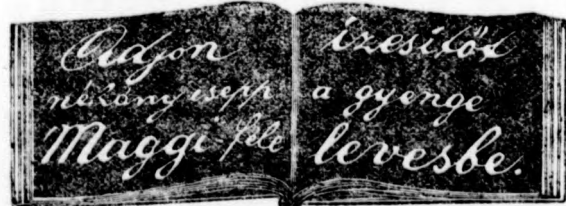
amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyra nemesített első osztályú szokvány minőségű a legjobb bor és esemege fajú

gyökeres fásoltványok

hozhatnak áltaiunk forgalomba.

Badaacsonyvidéki szőlőtelep kezelősége **Tapolca (Balaton mellett).**

171. 5-20.

Eredeti
SINGER-VARRÓGÉPEK
a leghasznosabb
ujévi ajándékok!

Kaphatók
Nyitrán, Megyeház-u. 15.
valamint az összes
fiók-üzletekben
ezen czímtáblával
ellátva.

174. 3-3.

WEIGL ANTAL

PAPI ÉS POLGÁRI
SZABÓ NYITRÁN.

146.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint **férfiszabó-műhelyét,**

melyben úgy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

Hímző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff-VARRÓGÉPEIT

ajánlja **SZLÁVIK KONSTANTIN**
Nyitra, Plébánia-utca 4. szám.

A Pfaff-varrógépek — eltérőleg egyéb gyártmányoktól — **acél-alkatrészekből** állanak az utolsó esavarig.

Javításokat **elfogadok!!**

Árjegyzék ingyen!

Erős anyagok feldolgozására, mint **ipari gépek** első helyen állanak. Tartósságuknál fogva, hosszú időre szóló írásbeli jótállást biztosítok.

Kiváló tisztelettel 178. 3-10.

Szlávik Konstantin.
mechanikus, optikus.

Árjegyzék ingyen!

Alapítottott
1897-ben.

Alapítottott
1897-ben.

165. 6-52.

Kenczler Lipót szücsmester Nyitra Erzsébet-út 13.

Ajánlja a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe saját készítményű szücsáru **raktárát női boákban és jaknikban.**

A főtisztelendő lelkész urak részére **utazóbunda, lábzsák** nagy választékban; ezek kölesön is kaphatók vagy öregért becsereíthetők. — Raktáron tartok továbbá mindenféle kül- és belföldi **bőröket kabáthélésnek szabók részére.**

Javításokat és átalakításokat **jutányos áron elvállal.**

VEREBÉLY GÉZA LEGNAGYOBB S FŐVÁROSI MODERN BEREN- DEZÉSÜ ÜRI- ÉS NŐI-DIVAT ÁRÚHÁZA NYITRÁN, Tóth Vilmos utca 4. sz. alatt (a Szarvas-szálloda mellett)

FÉRFI DIVAT: Téli plüs-, velur- és loden- (daróc) ka-
lapok. Szörme-, teveször-, kocszi-, utcai-
és vadász-sapkák. Téli keztü különlegességek. Jáeger-tanár
féle alsóruházat. Vadász kabátok és harisnyák. Nyak-
kendők rendkívüli nagy választékban. Gallérvédők legujabb
kivitelekben. — **BOKAVÉDŐK.**

NŐI DIVAT: Tenisz flanellek, szövött és nyomtatott
barchetek, gyapjú flanellek — leg-
divatosabb minőségek — nagy választékban. Ruhakelmék a leg-
olcsóbbtól a legfinomabb kivitelig. — **Berlini kendők**, zsenília
esarpok, téli keztük, harisnyák, trikó kabátok, blúzok.
Gamáslik. Téli gyapjú-kendők és divatos sálók.

Szigoruan szabott árak. Azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelyllyel.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonrészesedés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tüzfát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, a hol 2000 magyar holdnyi érdekeltség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk. **Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.**

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó
egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, *** **

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, *** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98—99%) elismert kitünő minő-
ségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.